

samotnými školami, některé státy a teritoria ovšem využívají závaznou šablonu. Ta je však typická zejména pro školní zprávu. Inspekční činnost probíhá ve dvou až čtyřletých cyklech, a to jak v rámci školského systému, tak s využitím externích subjektů (viz Santiago et al. 2011, DET 2006, DET 2008). Externí inspekce je nejčastěji motivována špatnými výsledky žáků ve vzdělávání, nicméně hodnoceny mohou být i relativně dobré školy jako příklady dobré praxe (viz Beagley a Tiller 2010). Součástí hodnocení kvality vzdělávání na úrovni jednotlivých škol je rovněž testování žáků s využitím metodik jednotlivých států (viz např. OECD 2012a).

Roztříštěnost stávajících přístupů ke sledování a hodnocení kvality vzdělávání jednotlivých škol na úrovni států a teritorií je motivem stále vyššího důrazu, který je kladen na posilování národních aspektů celé problematiky. Vedle procesu tvorby národního kurikula zahrnují tyto aspekty zejména orientaci školních plánů, autoevaluačních přístupů i školních zpráv na výsledky národního testování (NAPLAN) a dále pak šetření spokojenosti rodičů a dalších zainteresovaných aktérů (viz Santiago et al. 2011). Rámeček 1-3 představuje přístup ke sledování a hodnocení kvality vzdělávání jednotlivých škol na příkladu státu Západní Austrálie, přičemž za pozornost stojí kombinace nástrojů relevantních pro národní úroveň i úroveň státu Západní Austrálie.

Rámeček 1-3: Sledování a hodnocení kvality vzdělávání škol na příkladu Západní Austrálie

V případě státu Západní Austrálie definuje stávající politika požadavek, aby každá škola usilovala o neustále zlepšování své výkonnosti prostřednictvím autoevaluace, školních plánů, školních zpráv a inspekční činnosti. Pro naplnění tohoto požadavku je současně definován základní rámec sledování a hodnocení kvality vzdělávání, který spojuje hodnocení dílčích opatření ve vztahu k jejich dopadům na výsledky žáků. Ty jsou chápány ve smyslu jednak hodnocení učitelů a jednak výsledků federálního testování (NAPLAN) respektive vlastního testování škol státem Západní Austrálie (tzv. hodnocení WAMSE³⁸). Sledován je rovněž soulad aktivit školy s regulativy. Zohledněny jsou přitom charakteristiky žáků jednotlivých škol ve vztahu k dílčím aspektům jejich znevýhodnění.

Autoevaluace školy spojující existující opatření a procesy s výsledky žáků tvoří základ pro formulaci školních plánů jako typických dokumentů procesu strategického plánování na delší časové období. Proces naplňování školního plánu je následně sledován ve školních zprávách, jejichž obsah je dán osnovou obsahující:

- informace o výsledcích žáků v rámci hodnocení NAPLAN a WAMSE, v rámci hodnocení učitelů a v rámci hodnocení žáků ve 12. roce vzdělávání respektive informace o absencích, chování, trestech,
- informace o pokroku při naplňování priorit školního plánu,
- informace o finančních aspektech školy,
- informace o hlavních událostech týkajících se školy,
- informace o spokojenosti rodičů, žáků a učitelů – národní požadavek.

Inspekční činnost ve škole probíhá ve dvou rovinách, přičemž je zasazena do celkového vzdělávacího systému Západní Austrálie. První rovina inspekční činnosti je spojena s hodnocením ze strany školního inspektora odpovědného za definovanou skupinu škol. Hlavní role inspektora spočívá jednak v hodnocení výkonnosti ředitelů a jednak v hodnocení naplnění standardů vzdělávání. V případě pochybnosti o kvalitě výsledků žáků, realizuje inspektor další šetření. Naopak v případě spokojenosti s naplňováním standardů vzdělávání závisí termín další inspekce na dohodě s ředitelem.

Druhá rovina inspekční činnosti je spojena s hodnocením expertní skupinou, jejímž úkolem je identifikovat problémové školy, u nichž je následně provedeno hloubkové šetření na bázi spolupráce s ředitelem školy a příslušným školním inspektorem.

Zdroj: DET (2008)

³⁸ *Western Australian Monitoring Standards in Education*